

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
استان چهارمحال و بختیاری

برنامه آموزشی رشته پزشکی مقطع دکترای عمومی

تدوین:

اسفند ماه ۱۴۰۳

این برنامه آموزشی بر اساس اسناد بالادستی معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برنامه درسی ملی دوره پزشکی عمومی مصوب ۱۳۹۶/۵/۱، سند توانمندی های دوره پزشکی عمومی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد تدوین و ارائه شده است.

مدل تدوین برنامه آموزشی:

به منظور طراحی این برنامه آموزشی از مدل ادی (ADDIE) استفاده شد. مدل ادی (ADDIE) از بهترین و کاربردی ترین مدل های طراحی برنامه های آموزشی در رشته های علوم پزشکی است (۷). این مدل طراحی آموزشی شامل ۵ گام است که در شکل ۱ نشان داده شده است.

۱. تجزیه و تحلیل موقعیت

۲. طراحی

۳. توسعه

۴. اجرا

۵. پایش و ارزشیابی

شکل ۱: مدل طراحی آموزشی ادی (ADDIE)

جهت طراحی آموزشی برنامه حاضر، این مدل طراحی آموزشی، در مراحل زیر مورد استفاده قرار گرفت:

گام اول - تجزیه و تحلیل موقعیت: در این گام تجزیه و تحلیل موقعیت انجام گرفت. موقعیت نیازهای یادگیری فراگیران به عنوان مخاطبان برنامه و همچنین بستر اجرای برنامه را شامل می شود.

تعیین ذیربطان (Stakeholders) برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی

به منظور تجزیه و تحلیل موقعیت در ابتدا کلیه افرادی که طراحی و اجرای برنامه نیازمند مشارکت آنان است و مخاطب برنامه آموزشی هستند شامل افراد زیر تعیین شدند و در روند طراحی برنامه آموزشی مشارکت نمودند:

- ریاست دانشکده پزشکی
- معاون آموزش بالینی دانشکده پزشکی
- معاون آموزشی علوم پایه دانشکده پزشکی
- مدیر دفتر توسعه آموزش دانشکده
- مسئول واحد ارتقاء آموزش بالینی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
- مدیران گروه های آموزش علوم پایه
- مدیران گروه های آموزش بالینی
- دانشجویان (نمایندگان از کلیه مقاطع آموزشی: علوم پایه، فیزیوپاتولوژی، استاجری و اینترنتی)
- اعضای هیات علمی همکار در حیطه آموزش بالینی
- اعضای هیات علمی همکار در حوزه برنامه درسی
- معاونین آموزشی مراکز آموزشی - درمانی تابعه دانشگاه
- مدیران دفتر توسعه آموزش مراکز آموزشی - درمانی تابعه دانشگاه
- کلیه کارشناسان مسئول تدوین و اجرای برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی

تعیین روش های تجزیه و تحلیل موقعیت

به منظور طراحی برنامه آموزشی حاضر، تجزیه و تحلیل موقعیت با استفاده از روش های زیر انجام گرفت:

۱. تشکیل کمیته ارتقاء آموزش بالینی متشکل از مدیران و مسئولین حوزه آموزش بالینی
۲. برگزاری جلسات کمیته ارتقاء آموزش بالینی به منظور بررسی دقیق وضعیت آموزش فراگیران
۳. تشکیل تیم اساتید بالینی همکار به منظور:
- الف) تشکیل جلسات و نظر خواهی از اعضای هیات علمی به منظور بررسی روند آموزش فراگیران
- ب) آسان سازی و ایجاد بستر اجرای راهکارهای ارتقاء آموزش بالینی
۴. نظرخواهی از اعضای هیات علمی از طریق برگزاری جلسات هم اندیشی با ایشان
۵. نظر خواهی از دانشجویان از طریق انجام مصاحبه ها و برگزاری جلسات هم اندیشی با ایشان
۶. انجام مشاهدات و نظارت های میدانی از عرصه های آموزشی و بررسی روند آموزش فراگیران

گام دوم- طراحی: در این گام بر مبنای تجزیه و تحلیل دقیق موقعیت، طراحی برنامه آموزشی در گام های زیر انجام گرفت:

۱-۲- تعیین ساختار کلی دوره:

ساختار کلی دوره بر مبنای برنامه درسی ملی دوره پزشکی عمومی مصوب ۱۳۹۶/۵/۱ تعیین شد. بر این اساس کلیت دوره پزشکی عمومی شامل ۴ مقطع: **علوم پایه، مقدمات بالینی، کارآموزی، کارورزی** است و در هر مقطع آموزش دانشجویان متناسب با ماهیت اجرایی مقطع و اهداف و پیامدهای مورد انتظار در آن مقطع ارائه و اجرا می شود. ضمن اینکه چارچوب اجرایی دوره در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد به شکل زیر است:

آزمون صلاحیت بالینی	مقطع کارورزی			آزمون پیش کارورزی	مقطع کارآموزی			مقطع فیزیوپاتولوژی		آزمون علوم پایه	مقطع علوم پایه				
	۶ماه	۶ماه	۶ماه		ترم ۱۰	ترم ۹	ترم ۸	ترم ۷	ترم ۶		ترم ۵	ترم ۴	ترم ۳	ترم ۲	ترم ۱

چارچوب کلی اجرای برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی

۲-۲- تدوین اهداف یادگیری

در این مرحله اهداف یادگیری در دو بخش اهداف کلی و اختصاصی به ترتیب زیر تدوین شده است:

الف) هدف کلی:

در راستای تربیت پزشک عمومی منطبق با تعریف ارایه شده در سند چشم انداز بازنگری دوره پزشکی عمومی، هدف این برنامه تربیت دانش آموختگانی است که ضمن پایبندی به اصول اخلاق پزشکی و برخورداری از رفتار و منش حرفه ای و همچنین برخورداری از تخصص علمی و تسلط به توانمندی های حرفه ای مورد انتظار منطبق با آنچه در سند توانمندی های دانش آموختگان دوره پزشکی عمومی تعیین شده است، توانایی ارائه عملکرد جامع علمی و طبابت را به منظور پاسخگویی به نیازهای جامعه کسب نمایند.

ب) پیامدها و اهداف آموزشی اختصاصی:

پیامدها و اهداف آموزشی اختصاصی این برنامه بر مبنای سند توانمندی های دانش آموختگان دوره پزشکی عمومی به ترتیب زیر تعیین شدند. بدین معنا که انتظار می رود؛ در پایان دوره پزشکی عمومی، دانش آموختگان این رشته، توانمندی های زیر را کسب نمایند:

۱. مهارت های بالینی
۲. مهارت های برقراری ارتباط
۳. مراقبت بیمار (تشخیص، درمان، باز توانی)
۴. ارتقای سلامت و پیشگیری در نظام سلامت و نقش پزشک در آن
۵. رشد فردی و یادگیری مادام العمر و مستمر
۶. تعهد حرفه ای، اخلاق و حقوق پزشکی
۷. مهارت های تصمیم گیری، استدلال و حل مسأله
۸. همکاری بین رشته ای و تیمی

در هر گروه آموزشی، اهداف دقیق، متناسب با ماهیت هر درس یا چرخش (Rotation)، منطبق با ساختار تنظیم شده و بر مبنای قالب طرح دوره تدوین و به اطلاع دانشجویان رسانده می شوند. (پیوست ..)

۲-۳- تهیه و تدوین محتوای آموزشی

۲-۳-۱- دروس دوره پزشکی عمومی:

تعداد کل واحدهای درسی در این دوره ۲۹۳ واحد، مطابق جدول زیر است:

واحد	دروس
۲۴	عمومی
۶۹/۵	پایه الزامی
۱۷۷/۵	تخصصی الزامی
۱۶	انتخابی اختصاصی
۶	پایان نامه
۲۹۳	جمع

❖ دروس الزامی:

دروس الزامی محتوای ضروری است که یادگیری آن برای همه دانشجویان رشته پزشکی عمومی به منظور تحقق توانمندی های مورد انتظار از پزشکان عمومی الزامی است و لازم دانشکده پزشکی بایستی شرایطی را فراهم کند که از ارائه این دروس و تحقق اهداف مندرج در آن اطمینان حاصل شود.

دروس الزامی دوره در مقاطع دوره پزشکی عمومی به شرح زیر ارائه می شوند:

۱. علوم پایه

- دروس عمومی: حداقل ۸ واحد از ۲۴ واحد الزامی تا قبل از آزمون جامع علوم پایه پزشکی
- دروس پایه: حداقل ۴۶/۵ واحد از ۶۹/۵ واحد پایه الزامی تا قبل از آزمون جامع علوم پایه پزشکی
- ✓ ورود به مرحله مقدمات بالینی منوط به کسب نمره قبولی در آزمون جامع علوم پایه است.

۲. مقدمات بالینی

- تعداد واحدهای اختصاصی مرحله مقدمات بالینی: ۲۹ واحد
- تعداد واحدهای شناور بین مراحل علوم پایه و مقدمات بالینی: ۱۵ واحد از دروس پایه

۳. کارآموزی

حداقل طول مرحله کارآموزی ۲۱ ماه است:

- تعداد واحدهای نظری خاص مرحله کارآموزی (الزامی): ۳۱ واحد
 - تعداد واحدهای کارآموزی بالینی (الزامی): ۶۳ واحد معادل ۲۱ ماه
 - تعداد واحدهای نظری شناور بین مقدمات بالینی و کارآموزی (الزامی): ۷ واحد از دروس تخصصی
- ✓ در پایان مرحله سوم، دانشجو باید برای ورود به مرحله کارورزی موفق به کسب نمره قبولی در آزمون جامع پیش کارورزی شود.
- ✓ برای شرکت در آزمون جامع پیش کارورزی، بایستی دانشجو تمام دروس عمومی، و تمام دروس پایه و تخصصی مربوط به مراحل مقدمات بالینی و کارآموزی را با موفقیت گذرانده باشد.

۴. کارورزی

طول مرحله کارورزی: ۱۸ ماه

تعداد واحد الزامی کارورزی: ۵۶ واحد

- ✓ یک ماه از مرحله کارورزی به مرخصی استحقاقی کارورزان اختصاص دارد.
- ✓ فارغ التحصیلی دانشجو از دوره دکتری عمومی پزشکی منوط به موفقیت در آزمون صلاحیت های بالینی است.

❖ دروس انتخابی:

- دروس انتخابی شامل مباحث غیر الزامی برنامه است که به دانشجویان امکان می دهد حسب شرایط دانشگاه، نیازهای خاص منطقه و نیز علایق گروه های آموزشی و دانشجویان، محتوا و فرصت های یادگیری متنوعی را به عنوان مکمل برای کمک به تحقق توانمندی های مورد انتظار از پزشکان عمومی ارائه دهند. مجموع واحدهای انتخابی اختصاصی در طول دوره پزشکی عمومی، ۱۶ واحد است:
- تعداد واحد انتخابی اختصاصی که دانشجو باید تا قبل از آزمون پیش کارورزی گذرانده باشد: ۴ واحد
 - تعداد واحد انتخابی اختصاصی که باید در مرحله کارورزی حسب برنامه دانشگاه و انتخاب کارورز طی شود: ۱۲ واحد

❖ دروس شناور:

الف) دروس شناور بین مرحله علوم پایه و مقدمات بالینی: معادل ۱۵ واحد از دروس پایه است و می تواند در مرحله علوم پایه یا مقدمات بالینی ارائه شود. این دروس در آزمون جامع علوم پایه لحاظ نخواهند شد. به این ترتیب، گذراندن این دروس برای شرکت در آزمون جامع علوم پایه الزامی نیست و از طرف دیگر، گذراندن این دروس نیز بر خلاف دروس مرحله مقدمات بالینی، مشروط به موفقیت در آزمون جامع علوم پایه نخواهد بود.

ب) دروس شناور بین مرحله مقدمات بالینی یا کارآموزی: این دروس طبق برنامه درسی تدوین شده در کمیته برنامه ریزی درسی دانشکده در مرحله مقدمات بالینی یا کارآموزی ارائه می شود.

۲-۳-۲- محتوای آموزشی هر درس:

محتوای کامل و دقیق واحدهای آموزشی در دروس علوم پایه و چرخش های بالینی به ترتیب زیر تدوین می شود:

➤ دروس علوم پایه:

- تدوین و طراحی قالب استاندارد تدوین طرح درس و طرح دوره (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی) فایل پیوست
- ارائه و ابلاغ قالب تدوین طرح درس و طرح دوره به مدیران گروه های آموزشی
- تدوین طرح دوره توسط مدیر و اعضای هیات علمی گروه
- ارسال طرح دوره ها به دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی
- بررسی طرح دوره در کمیته برنامه ریزی درسی دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی
- ارائه بازخورد به اعضای هیات علمی و تدوین نهایی طرح دوره
- ارائه طرح دوره در سایت و اطلاع رسانی طرح دوره به دانشجویان توسط عضو هیات علمی

➤ دروس/چرخش بالینی:

- تدوین و طراحی قالب استاندارد تدوین طرح درس و طرح دوره (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی) فایل پیوست
- ارائه و ابلاغ قالب تدوین طرح درس و طرح دوره به مدیران گروه های آموزشی
- تدوین طرح دوره بالینی توسط مدیر و اعضای هیات علمی گروه
- ارسال طرح دوره ها به دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی

- بررسی طرح دوره در کمیته برنامه ریزی درسی دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی
- ارائه بازخورد به اعضای هیات علمی و تدوین نهایی طرح دوره
- ارائه طرح دوره در سایت و اطلاع رسانی طرح دوره به دانشجویان توسط عضو هیات علمی
- تدوین برنامه آموزشی منطبق با طرح دوره بالینی در ابتدای (Rotation) توسط مدیر و اعضای هیات علمی گروه
- ارسال برنامه آموزشی به کارشناس آموزشی گروه حداکثر ۲ روز پیش از شروع هر (Rotation)
- اجرای برنامه آموزشی توسط اعضای محترم هیات علمی طبق برنامه تعیین شده
- بررسی روند اجرای برنامه های آموزشی

۴-۲- تدوین ابزارهای ارزیابی فراگیران:

در اجرای برنامه آموزشی دوره پزشکی ابزارهای ارزیابی فراگیران به طور دقیق و اختصاصی در گروه های آموزشی تدوین و طراحی می شود و کمیته ارزیابی آزمون دفتر توسعه آموزش دانشکده، مسئولیت هماهنگی و ارزیابی ابزارهای ارزیابی را عهده دار است. ابزارهای ارزیابی فراگیران در گام پنجم طراحی آموزشی به تفصیل ارائه شده اند.

گام سوم- توسعه؛ در این گام توسعه برنامه آموزشی به ترتیب زیر انجام گرفت:

۳-۱- تعیین راهبردهای آموزشی و روش های یاددهی و یادگیری

الف) راهبردهای آموزشی

بر مبنای رسالت دانشکده پزشکی و همچنین با توجه به اهمیت و ضرورت مشارکت فعال دانشجویان در فعالیت های یاددهی- یادگیری و همچنین توجه به رویکردهای روز آموزش پزشکی دنیا و همچنین آنچه انجمن های معتبر آموزش پزشکی در سطح جهانی و ملی به آن تاکید نموده اند، راهبردهای آموزشی زیر مبنای اجرای برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی قرار گرفته اند.

- آموزش یادگیرنده محور (مبتنی بر دانشجو)
- آموزش جامعه نگر و آموزش های مبتنی بر جامعه در عرصه های جامعه محور
- آموزش مبتنی بر محل کار (آموزش در عرصه ها و موقعیت های بالینی)
- آموزش مبتنی بر توانمندی
- آموزش مبتنی بر حل مساله
- آموزش ادغام یافته با فناوری های نوین آموزشی
- آموزش مجازی

ب) روش های یاددهی و یادگیری

در اجرای برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی، متناسب با ماهیت دروس و چرخش ها روش های یاددهی- یادگیری زیر مورد استفاده قرار می گیرند ضمن اینکه بسته به ماهیت درس که بالینی و یا نظری باشد میزان تاکید بر روش های یاددهی- یادگیری متفاوت خواهد بود :

- سخنرانی
- کلاس وارونه (Flipped Classroom)
- کنفرانس های داخل گروهی
- آموزش مبتنی بر شبیه سازی
- ایفای نقش
- تدریس نمایشی
- کنفرانس های بیمارستانی و بین رشته ای

- بحث در گروه های کوچک
- یادگیری مبتنی بر حل مساله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر تیم
- یادگیری مبتنی بر پروژه
- کارگاه های آموزشی
- برگزاری جلسات CPC و Tumor Board
- ژورنال کلاب و کتابخوانی (Book Reader)
- آموزش در آزمایشگاه
- راند های آموزشی
- جلسات گزارش صبحگاهی و (Presentation Case)
- آموزش در مراکز درمان سرپایی و کلینیک های آموزشی
- آموزش مجازی
- یادگیری خود راهبر
- آموزش جامعه محور؛ آموزش در عرصه های مبتنی بر جامعه شامل آموزش در کلینیک ها، مراکز بهداشتی، مراکز جامع سلامت
- روش و فنون آموزشی دیگر برحسب نیاز.

۳-۲- تعیین برنامه مدیریت آموزشی

- ۳-۳- تعیین و انتخاب مواد و منابع آموزشی: مواد و منابع آموزشی بر مبنای اهداف یادگیری و روش های تدریس، تهیه و تدوین می شود.

گام چهارم - اجرای برنامه

در اجرای برنامه آموزشی حاضر موارد زیر در نظر گرفته می شود:

ذیربطان برنامه آموزشی

معاون آموزشی دانشگاه، رئیس دانشکده پزشکی، معاونین آموزشی دانشکده و معاونین آموزشی بیمارستان های آموزشی، مدیران گروه های آموزشی، معاونین آموزشی گروه های آموزشی (معاون آموزشی گروه و مسئولین اجرایی دوره مقدمات بالینی و کارآموزی و کارورزی در گروه مربوطه)، کارشناسان حوزه آموزش، دانشجویان پزشکی، فارغ التحصیلان رشته پزشکی و کلیه آحاد مردم جامعه ذینفعان برنامه هستند.

مدنظر قرار دادن برابری آموزشی

آموزش و اجرای برنامه آموزشی برای فراگیران، اساتید و کارکنان یکسان است. جنسیت، نژاد و قومیت، ادیان، مذاهب، وضعیت اجتماعی و اقتصادی تاثیری در اجرای برنامه آموزشی ندارد. برای همه یکسان اجرا می شود.

انتظارات اخلاقی از فراگیران

از دانشجویان پزشکی انتظار می رود:

- در مراقبت از بیمار، منشور حقوقی (پیوست ۲) بیمار را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی بیمار (Patient safety) را دقیقاً رعایت نمایند (این مقررات توسط گروه آموزشی مربوطه (تدوین و در اختیار فراگیران قرار خواهد گرفت).
- کدهای اخلاقی مرتبط با مادر، جنین و نوزادان را به دقت مراعات کنند. این کدها از طرف گروه آموزشی در اختیار فراگیران قرار خواهد گرفت.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی داروها (Drug Safety) شامل ترکیبات شیمیایی و غیر شیمیایی مرتبط را دقیقاً رعایت نماید. (این مقررات توسط گروه آموزشی مربوطه تدوین و در اختیار فراگیران قرار خواهد گرفت).
- مقررات پوشش حرفه ای (Dress code) (پیوست ۳) را رعایت نمایند.
- مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی (پیوست ۴) را رعایت نماید.
- به سوگند نامه حرفه خود متعهد و پایبند باشند.
- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می کنند محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، همکاران و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه ای را رعایت کنند.

- در انجام پژوهش های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.

منابع و امکانات آموزشی

الف- منابع انسانی

اعضای هیات علمی علوم پایه، اعضای هیات علمی بالینی، اعضای هیات علمی معارف اسلامی، مربیان دروس عمومی، کارشناسان آموزش در بیمارستان ها، دانشکده، EDO های بیمارستان ها و دانشکده

ب- عرصه های آموزشی

مرکز آموزشی - درمانی هاجر (س)، مرکز آموزشی - درمانی آیت اله کاشانی، کلینیک امام علی (ع)، کلینیک حضرت رسول (ص)، مراکز بهداشتی، مراکز جامع سلامت، کلینیک های آموزش جامعه محور شامل کلینیک های سلامت جنسی، سلامت باروری و سلامت سالمندی

ج- تجهیزات آموزشی

مانکن تراکتوستومی بزرگسال، مانکن تراکتوستومی نوزادان، مانکن ماساژ قلبی اطفال (تتمم تنه) با گاید، مانکن ماساژ قلبی اطفال (نیم تنه)، مانکن ماساژ قلبی بزرگسال (نیم تنه) با گاید، مانکن ماساژ قلبی نوزاد با گاید، مانکن نیم تنه لوله گذاری بزرگسال، مانکن نیم تنه لوله گذاری بزرگسال، مانکن لوله گذاری نوزاد، مانکن صدای قلب و ریه، مانکن صدای قلب و ریه همراه با ریموت و گوشی مخصوص، مانکن نوزاد با دیسترس و گاید، مانکن نوزاد با دیسترس و گاید، مانکن احیا نوزاد، مانکن سایتهای جراحی (نیم تنه)، مانکن بانداژ عضو قطع شده (نیم تنه فوقانی)، مانکن بانداژ عضو قطع شده پا، مانکن معاینه گوش همراه با انواع ضایعات با خط کش، مانکن انواع گوش، مانکن تزریقات SM عضلانی همراه با محل سیاتیک، مانکن تزریقات IM عضلانی، مانکن تزریقات IV وریدی بزرگ، مانکن تزریقات IV وریدی بزرگ با پایه ۲، مانکن سونداز ادراری زنان، مانکن سونداز ادراری مردان، مانکن LP اطفال همراه با پایه، مانکن LP بزرگسال همراه با پایه، مانکن LP بزرگسال همراه با پایه و

تجهیزات آموزشی در فایل پیوست-۵ وجود دارد.

نحوه اطلاع رسانی برنامه

- سایت معاونت آموزشی دانشگاه
- سایت دانشکده پزشکی
- اطلاع رسانی در سامانه هماوا
- اطلاع رسانی به نماینده دانشجویان در شروع هر دوره تحصیلی
- اطلاع رسانی در جلسه توجیهی دانشجویان جدیدالورود

گام پنجم - ارزشیابی و پایش برنامه (Evaluation and Control):

در این گام نحوه ارزشیابی و پایش برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی، از دو جنبه تاثیر برنامه بر تحقق اهداف آموزشی از طریق ارزیابی فراگیران و بررسی کیفیت طراحی و اجرای برنامه تعیین و تدوین شده است:

۱. ارزیابی فراگیران

روش های ارزیابی فراگیران بر مبنای چارچوب ارزیابی هرم میلر در ۴ حیطه به ترتیب زیر تعیین شده و منطبق با نظام تدوین شده ارزیابی فراگیران در برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی مورد استفاده قرار می گیرند.

(a) ارزیابی آموخته های تئوری و دانشی فراگیران:

- آزمون های کتبی شامل: آزمون های چند گزینه ای (MCQ)، جور کردنی، درست نادرست و ...
- آزمون های تشریحی
- آزمون های شفاهی
- ارائه پروژه ها و تکالیف

(b) ارزیابی سطوح بالای حیطه شناختی، توانایی های تصمیم گیری، حل مساله و استدلال بالینی:

- آزمون ویژگی های کلیدی (KF)
- آزمون های مبتنی بر کیس و سناریو

(c) ارزیابی میزان تسلط فراگیران به مهارت های عملی و توانمندی های بالینی در محیط های شبیه سازی شده

- آزمون های OSCE
- آزمون های صلاحیت بالینی

(d) ارزیابی عملکرد و رفتار حرفه ای فراگیران در موقعیت های واقعی

- ارزیابی لاگ بوک و کارپوشه (Portfolio)
- Mini-CEX و DOPS
- ارزیابی ۳۶۰ درجه

در نظام ارزیابی فراگیران، علاوه بر آزمون هایی که در طول و پایان دروس برگزار می شود، سه آزمون جامع و حائز اهمیت در نظر گرفته شده است که به ترتیب زیر هستند:

- آزمون جامع علوم پایه: در پایان دوره علوم پایه
 - آزمون جامع پیش کارورزی: در پایان دوره کارآموزی
 - آزمون صلاحیت های بالینی پایان دوره: پس از طی شش ماه از دوره کارورزی
- موفقیت در آزمون های جامع علوم پایه و پیش کارورزی برای ورود دانشجویان به مرحله بعدی آموزش و قبولی در آزمون صلاحیت های بالینی پایان دوره برای فراغت از تحصیل الزامی است.

۲. ارزشیابی کیفیت تدوین و اجرای برنامه آموزشی:

ارزشیابی روند اجرای برنامه آموزشی دکترای پزشکی عمومی در دانشکده پزشکی شهرکرد با دو رویکرد تکوینی و تراکمی انجام می شود. به منظور ارزشیابی کیفیت برنامه از نظرات و پیشنهادات کلیه مخاطبان و مجریان برنامه استفاده خواهد شد ضمن اینکه این ارزشیابی با دو رویکرد انجام خواهد گرفت. روند ارزشیابی در هر رویکرد به ترتیب زیر خواهد بود:

الف) رویکرد تکوینی

در رویکرد تکوینی، هدف از ارزشیابی، اصلاح برنامه های در حال اجرا از طریق بررسی میزان مطابقت برنامه اجرا شده با برنامه تدوین شده است. این ارزیابی از طریق نظارت های میدانی مدیران و کارشناسان، برگزاری جلسات هم اندیشی با کمیته ها و مسئولین مربوطه، نظرخواهی از اساتید و دانشجویان، تشکیل تیم مدیریت آموزش در بیمارستان ها و نظارت توسط تیم مذکور، انجام خواهد گرفت.

ب) رویکرد تراکمی

در ارزشیابی تراکمی کلیت برنامه مورد ارزیابی قرار می گیرد در این راستا از فرم های ارزیابی دوره و همچنین استانداردهایی که بدین منظور تعیین شده استفاده می گردد در این ارزشیابی نیز، مشارکت کلیه مخاطبان و مجریان برنامه مد نظر قرار می گیرد.

برنامه های آموزشی ادغام یافته در برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد:

به منظور ارتقاء توانمندی های فراگیران، برنامه های آموزشی با عناوین زیر در قالب طرح های ملی مصوب مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش علوم پزشکی (نصر) طراحی و تدوین شده و به صورت ادغام یافته در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در حال اجرا می باشد.

۱- طراحی برنامه درسی مبتنی بر شبیه سازی در راستای پاسخگویی اجتماعی جهت ادغام در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی

۲- طراحی تم طولی استدلال بالینی با رویکرد آموزش ترکیبی (مجازی- حضوری) جهت ادغام در برنامه درسی دوره پزشکی عمومی

۳- طراحی نظام مند برنامه آموزشی ارتقاء حرفه ای گری (Professionalism) جهت ادغام طولی در مقطع دستیاری رشته های داخلی، زنان و جراحی بر مبنای مدل طراحی آموزشی " ADDIE "

مشخصات برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی

تعریف رشته:

پزشکی شاخه ای از علوم کاربردی است که با هدف حفظ و ارتقای سلامت، به تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری ها می پردازد.

جایگاه شغلی دانش آموختگان

دانش آموختگان این دوره می توانند در جایگاه های زیر انجام وظیفه نمایند:

- مراکز بهداشتی درمانی، مطب های خصوصی و بیمارستان ها
- سازمان ها و موسسات مرتبط با خدمات سلامت
- مراکز آموزشی و تحقیقاتی مرتبط با علوم پزشکی

فلسفه (ارزش ها و باورها):

پزشک عمومی در صف اول ارائه خدمات سلامت با جامعه قرار دارد. بنابراین دائماً در معرض قضاوت و ارزیابی جامعه قرار گرفته باید ضمن داشتن ویژگیهای مطلوب حرفه ای و مهارتهای تخصصی و هنجارهای جامعه را مراعات کند. انسان موجودی چند بعدی با دغدغه ها و نیازهای متنوع جسمی - روحی و فرهنگی است. این امر موجب می شود برنامه های آموزش نیروهای انسانی برای تامین سلامت انسان دارای ارزشهای چند لایه و متنوعی باشد. پزشک عمومی نمی تواند صرفاً به جسم و بیماریهای آن بپردازد. پزشک تنها شخصی است که به عنوان صاحب یک حرفه می تواند به خصوصی ترین حریم انسان های نیازمند خدمت راه یابد به طوری که گاه به اسرار بیمار از نزدیک ترین همراهان وی بیشتر آگاه است. بنابراین مهمترین ارزش و رکن کلیدی در برنامه های پزشکی عمومی باید تربیت پزشکانی متعهد به اخلاق و منش حرفه ای باشد. دانش پزشکی قلمرویی در حال تغییر دائمی است و پزشک نیازمند آن است که برای اطمینان از صحت تصمیم گیری های بالینی و ارائه خدمات و انطباق این اقدامات با شواهد معتبر، یادگیری مادامالعمر و ارتقای حرفهای مستمر را سرلوحه فعالیت حرفه ای خود قرار دهد. از این رو، پرورش تفکر انتقادی و مهارتهای یادگیری خودراهبر یکی از ضروریات برنامه پزشکی عمومی به شمار می رود که به خصوص در راهبردهای اجرای برنامه بایستی مورد توجه قرار گیرد.

بر اساس اصول تعلیم و تربیت، طراحی آموزشی مناسب و سازماندهی محتوا در عرصه های یادگیری امری ضروری است. تقویت تعامل میان استاد و فراگیر، تماس زودرس و هدفمند دانشجوی با محیط بالینی، همچنین تعریف فرصت تمرین و یادگیری مهارتها و محول نمودن مسئولیت بیشتر به دانشجویان متناسب با مرحله آموزش (علوم پایه، مقدمات بالینی، کارآموزی و کارورزی) توأم با روشهای اطمینان از ایمنی و حفظ حقوق بیماران در برنامه مورد تاکید قرار گرفته است.

دورنمای برنامه آموزش پزشکی

برنامه دوره پزشکی عمومی با استفاده از آخرین یافته های آموزش پزشکی خواهد توانست ضمن حفظ قابلیت اجرا توسط دانشکده های کمتر برخوردار، به تحقق استانداردهای جهانی مورد قبول برنامه آموزش پزشکی در ایران کمک کند و در هر حال، با اجرای آن دانش آموختگانی متعهد، توانمند و پاسخگو در برابر نیازهای نظام سلامت ایران به جامعه تقدیم شود.

رسالت برنامه

رسالت برنامه درسی پزشکی عمومی، تبیین اهداف، فرصتهای یادگیری و قواعدی است که تکمیل و اجرای آن در دانشکده ها به تحقق توانمندیهای مورد انتظار از دانش آموختگان این دوره بیانجامد. این برنامه ضمن توجه به دغدغه های کلیه ذینفعان برنامه، اهداف آموزشی را با رویکردی عملگرایانه و منعطف بنحوی ارائه میکند که کلیه دانشگاههای کشور بتوانند با در نظر گرفتن تمامی منابع و ویژگیهای آموزشی خود، تربیت پزشکان عمومی را با حداکثر انطباق با برنامه ملی اجرا نمایند.

ما بر این باوریم که دانش آموختگان این رشته باید با استفاده از دانش و مهارتهای روزآمد در زمینه پزشکی بگونه ای تربیت شوند که بتوانند به عنوان اولین نقطه تماس مردم با نظام مراقبت سلامت^۱ ایفای وظیفه نمایند. فارغ التحصیلان این برنامه باید بتوانند نقش حرفه ای خود را یا از طریق ارائه مستقیم و مطلوب (روزآمد) خدمات به بیماران و یا از طریق هماهنگ سازی خدمات با سایر ارایه کنندگان خدمات و به فراخور نیازهای سلامت و منابع موجود در جامعه ارائه نموده و از این طریق به تحقق نظام ارائه خدمات ادغام یافته^۲ کمک نمایند. مراقبت ارائه شده توسط این فارغ التحصیلان بدون در نظر گرفتن سن، جنس، نژاد و یا سطح فرهنگی و اجتماعی و با در نظر گرفتن پیش زمینه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و روانشناختی بیماران بوده و باید در حد امکان مداوم، همه جانبه و فراگیر، در جهت ارتقاء سلامت آحاد جامعه باشد. همچنین این دانشجویان باید بگونه ایی تربیت شوند که بتوانند به شناسایی مشکلات جامعه که فراتر از مشکلات افراد مراجعه کننده و متقاضی خدمات سلامت است، بپردازند و با آگاهی و درک صحیح از رفتارهای مرتبط با سلامت در جامعه نقش موثرتری در حمایت از تلاشها و حرکتهای اجتماعی که جامعه در جهت محافظت از سلامت آحاد خود انجام می دهد، ایفا کند.

ما بر این باوریم که دانش آموختگان این رشته افرادی مسئولیت پذیر، دلسوز، انساندوست و خود توانمند ساز بوده و در ارتقای سلامت جامعه با تمام جدیت و متعهدانه فعالیت می نمایند. دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد به عنوان مجری این دوره متعهد است که در طول اجرای برنامه ارزشها و اصول نظام جمهوری اسلامی ایران را رعایت نموده و زمینه های رشد و تعالی انسانی را برای دانشجویان این برنامه آموزشی بر مبنای فرهنگ غنی اسلامی و با در نظر گرفتن کرامت انسانی فراهم نماید و بتواند پزشکانی متعهد به اسلام و پایبند به موازین علمی تربیت نماید.

^۱ Gate Keeper

^۲ Integrated Delivery System

فراهم کردن مبنایی برای ارزشیابی نحوه پیاده سازی و اجرای برنامه همراه با تعیین میزان دستیابی به کلیه اهداف آموزشی و فراهم نمودن ساز و کار مناسب جهت ارزیابی توانمندی دانش آموختگان از جمله مهمترین رسالت برنامه خواهد بود.

ارزش های حاکم بر برنامه دوره پزشکی عمومی

- ۱- معتقد به اصول و ارزش های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران
- ۲- حفظ و کرامت و ارزش های انسانی
- ۳- در نظر گرفتن تعهد حرفه ای و اخلاقی در برنامه
- ۴- رعایت اصول عدالت سلامت
- ۵- در نظر گرفتن ابعاد معنوی سلامت در کنار ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی آن
- ۶- در نظر گرفتن اولویت های سلامت در آموزش، پژوهش و خدمات مرتبط با پزشکی عمومی
- ۷- رعایت اصول اخلاق در پژوهش، آموزش و ارائه خدمات علاوه بر آن دوره پزشکی عمومی شهرکرد، به ارزش ها و باورهای کوریکولوم مصوب رشته و ارزش های دانشکده پزشکی شهرکرد که در همسو با ارزش های نظام مقدس جمهوری اسلامی می باشد، نیز مورد تاکید می باشد.

اهداف کلان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

برنامه دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی شهرکرد در چارچوب ارزش های حاکم بر برنامه و در راستای رسالت و اهداف دانشکده پزشکی که آموزش، پژوهش و ارائه خدمات سلامت می باشد، اهداف کلان زیر را برای فراگیران دوره پزشکی عمومی دنبال می کند:

- ۱- تربیت پزشکان عمومی با بینش سلامت محور در زندگی حرفه ای
- ۲- تربیت پزشکان عمومی برخوردار از دانش روز پزشکی و توانمند در استفاده از بهترین شواهد در تصمیم گیری
- ۳- تربیت پزشکان عمومی که مبانی اخلاق حرفه ای را در عملکرد خود رعایت نمایند.
- ۴- تربیت پزشکان عمومی توانمند در استفاده از فن آوری مناسب در پاسخگویی به نیازهای بیماران و جامعه
- ۵- تربیت پزشکان عمومی توانمند در تفکر انتقادی و خلاقیت
- ۶- تربیت پزشکان عمومی توانمند در ارائه خدمات پیشگیرانه در حوزه سلامت
- ۷- تربیت پزشکان عمومی که از کارآمدی بالینی در تشخیص، درمان و پیشگیری مشکلات بیماران برخوردار باشند. ۳.
- ۸- تربیت پزشکیانی که دارای مهارت های تصمیم گیری و استدلال باشند.
- ۹- تربیت پزشکیانی که توانمندی مدیریت و رهبری اثر بخش تیم سلامت را داشته باشند.

- ۱۰- تربیت پزشکانی که توانمندی خودآموزی و یادگیری مادام العمر را داشته باشند.
- ۱۱- تربیت پزشکانی که توانمندی پژوهش بر اساس نیازهای سلامت را داشته باشند.
- ۱۲- توانایی رهبری علمی نظام آموزش پزشکی را برای افزایش کیفیت آموزش داشته باشند.
- ۱۳- توانایی سازماندهی و اجرای پژوهش های آموزشی به منظور شناسایی و رفع مشکلات جامعه را داشته باشند.

علوم پایه

پیامد ها و توانمندی های مورد انتظار در برنامه دوره علوم پایه

الف- در حیطه دانش

- ۱- انتظار میرود دانشجویان پزشکی در پایان دوره علوم پایه دانش کافی در مورد مفاهیم پایه ای و کاربرد آن ها در علوم بالینی را در خصوص مباحث زیر کسب کنند:
 - آناتومی تنه، اسکلت و عضله، سرو گردن، مغز و اعصاب، غدد، حواس ویژه، قلب و عروق، تنفس، گوارش، ادراری و تناسلی، بافت شناسی، جنین شناسی، فیزیولوژی، ایمنی شناسی، میکروب شناسی و ویروس شناسی _انگل شناسی، قارچ شناسی، ژنتیک، فیزیک پزشکی، روانشناسی، آداب پزشکی
- ۲- انتظار میرود دانشجویان پزشکی در پایان دوره علوم پایه دانش کافی در مورد نظام سلامت در ایران و جهان و مبانی و کاربردهای مراقبتهای بهداشتی اولیه در نظام شبکه بهداشتی درمانی را طی درس اصول خدمات و سلامت کسب کنند.
- ۳- انتظار میرود در پایان دوره علوم پایه دانشجویان پزشکی دانش کافی در مورد مبانی اپیدمیولوژی و کاربرد آن در پزشکی را طی درس اصل اپیدمیولوژی کسب کنند.
- ۴- انتظار میرود در پایان دوره علوم پایه دانشجویان پزشکی دانش کافی در مورد مبانی علوم رفتاری، انسانی و تربیتی و اجتماعی و علوم عمومی در راستای ایجاد دیدگاه جامع در پزشکی شامل موارد زیر را کسب کنند.
 - دروسی مانند: اندیشه اسلامی ۱ و ۲، انقلاب اسلامی، اخلاق اسلامی، ادبیات فارسی، تربیت بدنی ۱ و ۲، زبان انگلیسی عمومی و تخصصی، ارزش های دفاع مقدس دانش خانواده

ب- در حیطه نگرش

- ۱- در پایان مقطع علوم پایه انتظار میرود دانشجوی پزشکی بتواند:
 - آزمایشهای مورد نیاز برای یک پزشکی عمومی را در آزمایشگاههای زیر در شرایط تعریف شده انجام دهد: فیزیولوژی، میکروبیشناسی، بافت شناسی، آناتومی، جنین شناسی، انگل شناسی، قارچ شناسی، ایمنی شناسی و بیوشیمی

۲- در پایان دوره علوم پایه دانشجوی پزشکی باید قادر باشد:
تشریح اعضا و قسمت‌های مختلف بدن را روی جسد انجام دهد.

۳- در پایان مقطع علوم پایه انتظار می‌رود دانشجوی پزشکی مهارت تفکر انتقادی و مهارت‌های پایه زندگی را به کار برد.

معیارهایی که براساس آنها برنامه آموزشی دوره علوم پایه تدوین شده است

۱- کاربردی بودن علوم پایه در مقاطع بالینی

۲- دیدگاه جامع به سلامت

۳- دیدگاه جامعه نگر به پزشکی

۴- برنامه های مصوب وزارت مطبوع

۵- استانداردهای پایه پزشکی عمومی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		پیش نیاز	نوع درس
		نظری	عملی		
۱	مقدمات علوم تشریحی (ن)	۲/۲۴		-	علوم پایه
۲	مقدمات علوم تشریحی (ع)	-	۰/۲۴	-	علوم پایه
۳	بیوشیمی مولکول و سلول (ن)	۱/۸۸	-	-	علوم پایه
۴	بیوشیمی مولکول و سلول (ع)	-	۰/۴۴	-	علوم پایه
۵	اصول خدمات سلامت	۱/۵۳	-	-	علوم پایه
۶	زبان عمومی	۱		-	عمومی
۷	ادبیات فارسی	۳	-	-	عمومی
۸	اخلاق اسلامی	۲		-	عمومی
۹	فیزیک پزشکی (ن)	۱/۷۶	-	-	علوم پایه
۱۰	فیزیک پزشکی (ع)	-	۰/۲۴	-	علوم پایه
	ارزش های دفاع مقدس	۲		-	عمومی
۱۱	دانش خانواده	۲		-	عمومی
-	جمع واحد	۱۸/۳۳			

ترم ۲ علوم پایه				
ردیف	نام درس	تعداد واحد		نوع درس
		نظری	عملی	
۱	علوم تشریحی اسکلتی عضلانی(ن)	۱/۷۵	-	علوم پایه
۲	علوم تشریحی اسکلتی عضلانی(ع)	-	۰/۶	علوم پایه
۳	فیزیولوژی سلول	۰/۸۲	-	علوم پایه
۴	بیوشیمی دیسپیلین (متابولیسم)ن	۱/۲۹	-	علوم پایه
۵	بیوشیمی دیسپیلین (متابولیسم)ع	-	۰/۴۴	علوم پایه
۶	زبان تخصصی (۱)	۳	-	عمومی
۷	اصول اپیدمیولوژی	۲	-	پایه
۸	اندیشه اسلامی(۱)	۲	-	عمومی
۹	روان شناسی	۲	-	عمومی
۱۰	متون اسلامی	۲	-	عمومی
۱۱	تربیت بدنی (۱)	-	۱	عمومی
۱۲	آداب پزشکی (۱)	-	۰/۵	علوم پایه
	جمع	۱۷/۴		

ترم ۳ علوم پایه			
نام درس	تعداد واحد		نوع درس
	نظری	عملی	
علوم تشریح سر و گردن نظری	۱/۱۸		علوم پایه
علوم تشریح سر و گردن عملی		۰/۵	علوم پایه
علوم تشریح اعصاب نظری	۱/۴۷		علوم پایه
علوم تشریح اعصاب عملی		۰/۴۱	علوم پایه
علوم تشریح حواس ویژه نظری	۰/۸۲		علوم پایه
علوم تشریح حواس ویژه عملی		۰/۱۲	علوم پایه
علوم تشریح غدد درون ریز نظری	۰/۲۴		علوم پایه
علوم تشریح غدد درون ریز عملی		۰/۱۸	علوم پایه
فیزیولوژی اعصاب و حواس ویژه نظری	۱/۴۱		علوم پایه
انگل شناسی نظری	۱/۶۵	-	علوم پایه
انگل شناسی عملی		۰/۳۵	علوم پایه
قارچ شناسی نظری	۰/۸۸	-	علوم پایه
قارچ شناسی عملی		۰/۱۲	علوم پایه
زبان تخصصی ۲	۳	زبان تخصصی ۱	عمومی
اندیشه اسلامی-۲	۲	-	عمومی
تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	۲	-	عمومی
تربیت بدنی-۲		۱	عمومی
آداب پزشکی-۲		۰/۵	علوم پایه
جمع	۱۷/۸۳		

الف-در حیطه دانش

- ۱- انتظار می رود دانشجویان پزشکی در پایان دوره فیزیوپاتولوژی دانش کافی در مورد مفاهیم علت شناسی و فیزیوپاتولوژی و علائم بالینی در خصوص مباحث کسب کنند.
بیماریهای دستگاه گوارش، بیماریهای دستگاه تنفسی (ریه)، بیماریهای خون، بیماریهای روماتولوژی، بیماریهای قلبی و عروقی، بیماریهای غدد درون ریز و متابولیسم، بیماریهای کلیه
- ۲- انتظار می رود دانشجویان پزشکی در پایان دوره فیزیوپاتولوژی دانش کافی در مورد اپیدمیولوژی و پیشگیری از بیماریهای شایع در کشور را کسب کنند.
- ۳- انتظار می رود در پایان دوره فیزیوپاتولوژی دانشجویان پزشکی دانش کافی در مورد مبانی و کاربردهای بالینی فارماکولوژی را کسب کنند.
- ۴- انتظار می رود در پایان دوره فیزیوپاتولوژی دانشجویان پزشکی دانش کافی در مورد مبانی و کاربرد پزشکی مبتنی بر شواهد را کسب کنند.
- ۵- انتظار می رود در پایان دوره فیزیوپاتولوژی دانشجویان پزشکی دانش کافی در مورد کاربرد مفاهیم اخلاق حرفه ای در پزشکی را کسب کنند.
- ۶- انتظار می رود در پایان دوره فیزیوپاتولوژی دانشجویان پزشکی دانش کافی در مورد مبانی و کاربرد پاتولوژی در بیماریهای و ارگانهای مختلف بدن را کسب نمایند.

ب: در حیطه نگرش

- ۱- انتظار می رود دانشجویان پزشکی در پایان دوره فیزیوپاتولوژی نگرش و دیدگاه صحیح نسبت به نقش خود بعنوان پزشکی در نظام سلامت پیدا کند.
- ۲- انتظار می رود در پایان دوره فیزیوپاتولوژی دانشجوی پزشکی انگیزه قابل قبول برای کاربرد مفاهیم مرتبط با علامت شناسی و اپیدمیولوژی بیماریهای شایع در مقاطع بالاتر را بدست آورد.
- ۳- انتظار می رود در پایان مقطع فیزیوپاتولوژی دانشجوی پزشکی دیدگاه جامع نگر به سلامت و بیماریها شامل جنبه های جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی پیدا کند.

ج: در حیطه مهارت

- ۱- در پایان مقطع فیزیوپاتولوژی انتظار میرود دانشجوی پزشکی بتواند:
 - معاینات بالینی پایه در مورد ارگانهای مختلف بدن را بدرستی انجام دهد.
 - علائم شایع بیماریهای مرتبط با ارگانهای مختلف بدن را تشخیص دهد.
 - یک طرح پژوهشی کامل را تدوین نماید.
 - یک سوال بالینی قابل پاسخ را تحلیل کرده ، برای آن جستجوی هدفمند انجام دهد.
 - بررسی نقادانه شواهد علمی را بر اساس اصول معرفی شده انجام دهد.
- ۲- در پایان مقطع علوم پایه انتظار می رود دانشجوی پزشکی مهارت تفکر انتقادی را بکار برد.

معیارهایی که بر اساس آنها برنامه آموزشی دوره فیزیوپاتولوژی تدوین شده است:

- ۱- کاربردی بودن پاتوفیزیولوژی در مقلطع بالینی.
 - ۲- ۲-دیدگاه جامع سلامت
 - ۳- دیدگاه جامعه نگر به پزشکی
 - ۴- برنامه های مصوب وزارت متبوع
 - ۵- استانداردهای پایه پزشکی عمومی
- هدف از آموزش در این مرحله عرضه مباحثی است که بتواند ضمن دادن آگاهی از مبانی فیزیوپاتولوژیک، دانشجویی مکانیسم بیماریها و عوامل موثر در آنها و تظاهر بیماری ها و تشخیص به طریق تحلیل گرانه آشنا کند.

کارآموزی

دروس اختصاصی دوره بالینی

ردیف	نام درس	تعداد واحد		پیش نیاز	نوع درس
		نظری	عملی		
۱	بیماری های قلب و عروق	۲	-	-	تخصصی
۲	پاتولوژی دستگاه قلب و عروق	۰/۴	-	پاتولوژی عمومی	تخصصی
۳	فارماکولوژی داروهای قلب، عروق و ریه	۰/۶	-	اصول پایه فارماکولوژی پزشکی	تخصصی
۴	مقدمات بیماری های دستگاه تنفس	۲	-	-	تخصصی
۵	پاتولوژی دستگاه تنفس	۰/۴	-	پاتولوژی عمومی	تخصصی
۶	مقدمات بیماری های غدد و متابولیسم	۲	-	-	تخصصی
۷	پاتولوژی بیماری های غدد درون ریز	۰/۴	-	پاتولوژی عمومی	تخصصی
۸	فارماکولوژی داروهای آندوکراین	۰/۵	-	اصول پایه فارماکولوژی پزشکی	تخصصی
۹	مقدمات بیماری های کلیه	۱/۶	-	-	
۱۰	پاتولوژی کلیه و مجاری ادراری فوقانی	۰/۴	-	پاتولوژی عمومی	تخصصی
۱۱	مقدمات بیماری های کودکان	۱	-	-	
۱۲	مقدمات بیماری های اعصاب	۰/۵	-	-	
۱۳	پاتولوژی دستگاه اعصاب مرکزی و محیطی	۰/۵	-	پاتولوژی عمومی	تخصصی
۱۴	فارماکولوژی داروهای دستگاه اعصاب و روان	۰/۷	-	اصول پایه فارماکولوژی	تخصصی
۱۵	مقدمات روانپزشکی	۰/۵	-	-	تخصصی
۱۶	ایمنی شناسی بالینی	۱	-	ایمنی شناسی پزشکی	علوم پایه
۱۷	شرح حال و معاینه فیزیکی-۱	۱	-	-	تخصصی
۱۸	کارآموزی شرح حال و معاینه فیزیکی-۱	-	۱	-	کارآموزی
	جمع	۱۶/۵			

ترم ۷ (مقطع بالینی-۲)

ردیف	نام درس	تعداد واحد		پیش نیاز	نوع درس
		نظری	عملی		
۱	مقدمات بیماری های گوارش و کبد	۲/۲		-	تخصصی
۲	پاتولوژی دستگاه گوارش	۰/۶		پاتولوژی عمومی	تخصصی
۳	پاتولوژی کبد و مجاری صفراوی	۰/۴		پاتولوژی عمومی	تخصصی
۴	فارماکولوژی داروهای گوارش، خون و روماتولوژی	۰/۶		اصول پایه فارماکولوژی پزشکی	تخصصی
۵	مقدمات بیماری های خون	۲		-	تخصصی
۶	پاتولوژی بیماری های خون	۰/۴		پاتولوژی عمومی	تخصصی
۷	مقدمات بیماری های روماتولوژی	۱/۶		-	تخصصی
۸	مقدمات بیماری های جراحی	۱		-	تخصصی
۹	پاتولوژی پوست، استخوان، نسج نرم و مفاصل	۰/۶		پاتولوژی عمومی	تخصصی
۱۰	پاتولوژی دستگاه تناسلی، مجاری ادراری تحتانی، پستان	۰/۷		پاتولوژی عمومی	تخصصی
۱۱	پاتولوژی بالینی	۱		پاتولوژی عمومی	تخصصی
۱۲	آمار پزشکی	۱		اصول اپیدمیولوژی	مقدمات بالینی
۱۳	مقدمات بیماری های عفونی	۱		-	تخصصی
۱۴	فارماکولوژی داروهای ضد میکروبی	۰/۶		اصول پایه فارماکولوژی پزشکی	تخصصی
۱۵	استدلال بالینی در رویکرد به علائم و نشانه های شایع	۰/۵		-	تخصصی
۱۶	شرح حال و معاینه فیزیکی-۲	۱		-	کارآموزی
۱۷	کارآموزی شرح حال و معاینه فیزیکی-۲		۱	-	کارآموزی
	جمع	۱۶/۲			

پیامدها و توانمندی های مورد انتظار برنامه دوره کارآموزی

الف- در حیطه دانش

- ۱- انتظار می رود دانشجویان پزشکی در پایان دوره کارآموزی دانش کافی در مورد سبب شناسی، بیماری زایی، آسیب شناسی، تظاهرات بالینی، تاریخچه بالینی، پیشگیری را دارا باشد.
- ۲- انتظار می رود دانشجویان پزشکی در پایان دوره کارآموزی دانش کافی در مورد وظایف خود بعنوان پزشک در نظام سلامت و وظایف سطوح مختلف نظام سلامت و مراحل ارجاع را دارا باشد.

ب- در حیطه نگرش

- ۱- انتظار می رود دانشجوی پزشکی در پایان دوره کارآموزی نگرش و دیدگاه صحیح نسبت به نقش خود به عنوان پزشک در نظام پزشک در نظام سلامت پیدا کند.
- ۲- انتظار می رود در پایان دوره کارآموزی دانشجوی پزشکی انگیزه قابل قبول برای پذیرش نقش خود به عنوان رهبر تیم سلامت را داشته باشد.
- ۳- انتظار می رود در پایان مقطع کارآموزی دانشجوی پزشکی دیدگاه جامع نگر به سلامت و بیماری ها شامل جنبه های جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی پیدا کند.

ج: در حیطه مهارت:

۱- در پایان مقطع کارآموزی انتظار می رود دانشجوی پزشکی بتواند:

- معاینات بالینی پایه در مورد ارگان های مختلف بدن را به درستی انجام دهد.
- علائم شایع بیماری های مرتبط با ارگان های مختلف بدن را تشخیص دهد.
- روش های پیشگیری از بیماری ها را بکار ببندد.
- از بهترین شواهد در تصمیم گیری استفاده کند.
- مهارت تفکر انتقادی را بکار برد.
- مهارت لازم در استدلال بالینی را بدست آورد.

معیارهایی که بر اساس آنها برنامه آموزشی دوره کارآموزی تدوین شده است:

- ۱- شایع بودن مشکلات سلامت
- ۲- دیدگاه جامع به سلامت
- ۳- دیدگاه جامعه نگر به پزشکی
- ۴- برنامه های مصوب وزارت متبوع
- ۵- استانداردهای پایه پزشکی عمومی

محتوا و روش های ارائه و ارزیابی مقطع کارآموزی مطابق با برنامه های آموزشی ضروری دوره کارآموزی مصوب نشست شورای آموزش پزشکی عمومی می باشد.

هدف از این مرحله تشخیص بیماری ها از دیدگاه بالینی و آزمایشگاهی و بدست آوردن توانائی های لازم در به کار بردن اندیشه و استقلال و نتیجه گیری سریع به منظور برخورد منطقی و صحیح با بیمار و طراحی عملیات پیشگیری و درمانی می باشد.

برنامه دوره کارآموزی به شرح زیر است:

۱. کارآموزی بالینی در بخش های طبق برنامه تنظیمی هر بخش و با شرکت اساتید مربوطه انجام می شود.
 ۲. دروس نظری بالینی همزمان در بخش تدریس خواهند شد.
 ۳. امتحان بخش های بالینی و دروس نظری در پایان هر بخش برگزار می شود.
- در پایان مدت هر بخش ارزیابی بالینی باتوجه به موارد زیر انجام می شود:
- رعایت اخلاق اسلامی و حفظ شئون پزشکی و حسن رابطه با بیماران و سایر کارکنان بخش.
 - میزان علاقه و پشتکار حضور مرتب و تمام وقت در بخش و کلاسهای مربوطه طبق برنامه تنظیمی بخش.
 - دقت و احساس مسئولیت در انجام امور محوله.
 - قدرت یادگیری و میزان برداشت دانشجو از آموزشهای بالینی و پیشرفت او در طی کارآموزی در بخش نحوه انجام امتحان به عهده مسئولین بخش مربوطه می باشد.
 - شرط قبول شدن در کارآموزی در بخش کسب حداقل ۱۲ نمره از ۲۰ می باشد. در غیر این صورت دانشجو موظف به تکرار کارآموزی در این بخش است.
 - شرط ورود به مرحله کارورزی قبول شدن در کارآموزی کلیه بخش ها و معدل بالای ۱۴ می باشد و قبولی در آزمون جامع پره انترنی است.

دروس اختصاصی دوره بالینی طی ۲۴ ماه به صورت گردشی گذرانده خواهند شد.

*یک ماه از این دوره برای مطالعه دانشجویان و یک ماه برای مرخصی دانشجویان در نظر گرفته شده است.

ردیف	عنوان درس	نظری	عملی	تعداد ماه	ساعت
۱	طب سنتی	۲	-		
۲	روش تحقیق	۰/۴	۰/۸		
۳	اپیدمیولوژی بیماری های شایع واگیردار در کشور	۱			
۴	اپیدمیولوژی بیماری های غیر شایع واگیردار در کشور	۱			
۵	تاریخ و اخلاق پزشکی	۲			
۶	پزشکی قانونی و مسمومیت ها	۲			
۷	مدیریت سلامت در حوادث و بلایا	۲			
۸	دارو درمانی	۲			
۹	اصول جمعیت شناسی و سلامت خانواده	۲			
۱۰	کارآموزی داخلی		۹	۳	۴۵۹
۱۱	کارآموزی قلب		۳	۱	۱۵۳
۱۲	کارآموزی اعصاب		۳	۱	۱۵۳
۱۳	بیماری های اعصاب	۱/۵		۱	
۱۴	کارآموزی عفونی		۳	۱	۱۵۳
۱۵	بیماری های عفونی	۲		۱	
۱۶	کارآموزی روانپزشکی		۳	۱	۱۵۳
۱۷	بیماری های روانی	۱/۵		۱	
۱۸	کارآموزی اطفال		۹	۳	۴۵۹
۱۹	بیماری های کودکان ۱	۴		"	
۲۰	بیماری های کودکان ۲	۱		"	
۲۱	کارآموزی گوش، حلق و بینی	۳		۱	۱۵۳

۲۲	کارآموزی چشم		۱/۵	۱۵ روز	۷۶/۵
۲۳	کارآموزی رادیولوژی		۳	۱	۱۵۳
۲۴	کارآموزی پوست		۳	۱	۱۵۳
۲۵	کارآموزی ارتوپدی		۳	۱	۱۵۳
۲۶	بیماری های ارتوپدی	۳		۱	
۲۷	کارآموزی جراحی اورولوژی		۱/۵	۱۵ روز	۷۶/۵
۲۸	بیماری های جراحی اورولوژی		۱	"	
۲۹	کارآموزی بیهوشی		۱/۵	۱۵ روز	۷۶/۵
۳۰	کارآموزی طب اورژانس		۱/۵	۱۵ روز	۷۶/۵
۳۱	کارآموزی پزشکی اجتماعی و خانواده		۳	۱	۱۵۳
۳۲	کارآموزی زنان و زایمان		۶	۲	۳۰۶
۳۳	بیماری های زنان و زایمان	۴		۲	
۳۴	کارآموزی جراحی عمومی		۶	۲	۳۰۶
۳۵	بیماری های جراحی عمومی	۵		۲	۳۰۶
	جمع	۱۰۱/۲			

کارورزی بالینی

هدف از این مرحله پرورش مهارتها و تقویت قدرت تصمیم گیری و افزایش اتکاء بنفس و تکمیل پرورش اندیشه از طریق رویارویی مستقیم کارورز با مسائل بهداشتی و درمانی و واگذار کردن مسئولیت امور بهداشتی- درمانی به عهده او می باشد.

- زمان مطلوب گذراندن مرحله کارورزی ۱۸ ماه است که طی آن دوره های داخلی، جراحی، کودکان، زنان و زایمان، بهداشت، گوش و حلق و بینی، چشم و روانپزشکی توسط کلیه کارورزان و یک دوره از دوره های اعصاب، عفونی و قلب براساس برنامه زیر گذرانده می شود.
- کارورز در طول ۱۸ ماه دوران کارورزی می تواند از یک ماه مرخصی استفاده کند.
- در صورتی که مجموع غیبت های کارورزی در طول یک بخش از یک دهم کل مدت آن تجاوز نماید موظف به تکرار کارورزی در آن بخش است. در خصوص موارد استثنائی تصمیم بر عهده شورای آموزشی دانشکده است.
- ساعت کار کارورزان توسط شورای آموزشی دانشکده و یا بخشهای مربوطه تنظیم خواهد شد. بخش عمده ای از کارورزی بالینی هر بخش می بایست به بررسی و درمان بیماران سرپائی در درمانگاه ها با حضور و راهنمایی اعضای هیئت علمی و دستیاران بخش اختصاص یابد.
- پس از خاتمه زمان کارورزی در هر بخش گواهی انجام کار و ارزیابی کیفیت کارورزی بصورت نمره صفر تا ۲۰ با توجه به موارد زیر توسط بخش مربوطه به منظور ضبط در پرونده کارورز صادر می شود.
- الف- رعایت اخلاق اسلامی و حفظ شئون پزشکی و حسن رابطه با بیماران و سایر کارکنان بخش.
- ب- حضور مرتب و تمام وقت در بخش و انجام کشیک های محوله براساس برنامه تنظیمی بخش.
- ج- دقت و احساس مسئولیت در انجام امور محوله طبق ضوابط بخش.
- د- افزایش مهارت و میزان برداشت کارورز از طول دوره کارورزی در آن بخش.
- ه- شرط قبول شدن در کارورزی هر بخش کسب حداقل ۱۲ نمره از ۲۰ می باشد در غیر این صورت کارورز موظف به تکرار کارورزی در آن بخش است.
- حداکثر زمان مجاز برای گذراندن مرحله کارورزی ۲ سال است. در صورتیکه کارورزی موفق به گذراندن این مرحله طی ۲ سال نباشد، تصمیم درخصوص وی بر عهده شورای پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.
- به منظور اخذ دانشنامه پزشکی هر کارورز موظف به ارائه یک رساله تحقیقی در یکی از زمینه های پزشکی می باشد.

آزمون جامع پیش کارورزی (پره انترنی)

شامل کلیاتی از دروس پایه، اصلی و عمومی، فیزیوپاتولوژی و علوم بالینی بطور سراسری برگزار می شود.

تبصره ۱ شرکت در این کنکور برای ورود به مرحله کارورزی ضروری است.

تبصره ۲ شرط شرکت در این کنکور قبول شدن در کارآموزی کلیه بخشها می باشد

موفقیت در آزمون صلاحیت های بالینی جهت فارغ التحصیلی

پیامدهای مورد انتظار برنامه دوره کارورزی در پایان دوره:

الف) در حیطه دانش

- ۱- کسب دانش کافی در زمینه سبب شناسی، بیماری زائی، آسیب شناسی، تظاهرات بالینی، تاریخچه بالینی، پیشگیری و درمان بیماریها
- ۲- کسب دانش کافی در خصوص وظایف خود به عنوان مدیر تیم سلامت در نظام سلامت و وظایف سطوح مختلف نظام سلامت و مراحل ارجاع

ب) در حیطه نگرش

- ۱- کسب نگرش و دیدگاه صحیح نسبت به نقش خود به عنوان پزشک، مدیر و رهبر در نظام سلامت
- ۲- داشتن انگیزه کافی برای پذیرش نقش خود بعنوان رهبر تیم سلامت.
- ۳- کسب دیدگاه جامع نگر به سلامت و بیماریها شامل جنبه های جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی
- ۴- کسب نگرش و دیدگاه صحیح نسبت به کار تیمی در سطوح مختلف نظام سلامت

ج) در حیطه مهارت

- ۱- انجام درست معاینات بالینی پایه در مورد ارگانهای مختلف بدن
- ۲- تشخیص علائم شایع بیماریهای مرتبط با ارگانهای مختلف بدن
- ۳- بکارگیری روشهای پیشگیری از بیماری ها
- ۴- بکارگیری روشهای درمان صحیح بیماری ها
- ۵- انجام درست نسخه نویسی و تجویز منطقی داروها
- ۶- استفاده از بهترین شواهد در تصمیم گیری
- ۷- بکارگیری مهارت تفکر انتقادی
- ۸- بکارگیری مهارت لازم در استدلال بالینی

دوره اختصاصی کارورزی در مدت ۱۸ ماه به صورت چرخشی گذرانده خواهد شد.

کارورزی (انترنی)

ردیف	عنوان درس	عملی	تعداد ماه	ساعت
۱	کارورزی داخلی	۱۲	۳	۶۱۲
۲	کارورزی جراحی	۸	۲	۴۰۸
۳	کارورزی قلب	۴	۱	۲۰۴
۴	کارورزی پزشکی اجتماعی (بهداشت)	۴	۱	۲۰۴
۵	کارورزی طب اورژانس	۴	۱	۲۰۴
۶	کارورزی اطفال	۱۲	۳	۶۱۲
۷	کارورزی زنان و زایمان	۸	۲	۴۰۸
۸	کارورزی روانپزشکی	۴	۱	۲۰۴
۹	کارورزی ارتوپدی	۲	۱۵ روز	۱۰۲
۱۰	کارورزی اورولوژی	۲	۱۵ روز	۱۰۲
۱۱	کارورزی اعصاب	۲	۱۵ روز	۱۰۲
۱۲	کارورزی بیهوشی	۲	۱۵ روز	۱۰۲
۱۳	کارورزی چشم	۲	۱۵ روز	۱۰۲
۱۴	کارورزی ENT	۲	۱۵ روز	۱۰۲
۱۵	کارورزی عفونی	۴	۱	۲۰۴
۱۶	پایان نامه	۶	-	-

دروس اخلاق پزشکی-مدیریت سوانح-روش تحقیق - پزشکی قانونی-اصول جمعیت -اپیدمیولوژی بیماریهای شایع واگیر و غیر واگیر در کشور-طب سنتی و دارودرمانی در مهر ماه و اسفند ماه ارایه می شوند.

کارورزی انترنی و بخش های آموزشی بالین-کلینیک به صورت روتیشن در ۱۸ ماه

نام بخش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
رادیولوژی					*							
ارتوپدی		*			*		*					
اورولوژی				*		*				*		
چشم				*		*				*		
قلب		*			*		*		*			
روان					*			*			*	
اعصاب			*			*			*			
زنان			*	*					*	*		
عفونی	*		*			*			*			*
بهداشت											*	
جراحی عمومی	*	*					*	*				*
ENT	*				*			*			*	
اطفال	*	*	*			*	*	*				*
داخلی	*	*	*			*	*	*				*
پوست				*						*		
طب اورژانس				*					*			
بیهوشی				*					*			